

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ ФАКТОРОМ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ**

з дисципліни «Психологічна корекція посттравматичних стресових
розладів»
за напрямом підготовки «Психологія»

Укладач:

доцент кафедри управління людським фактором
Олена СЕЧЕЙКО

Методичні рекомендації розглянуті та
схвалені на засіданні кафедри управління
людським фактором

Протокол № _____ від «__» _____ 2022 р.

Завідувач кафедри   Людмила СИДОРЧУК

Тема 6.

Гармонізація емоційного стану за допомогою медитації

Медитація як техніка роботи із зміненим станом свідомості
Принципи та задачі застосування медитації при ПТСР. Навички проведення медитації та умови її ефективності. Правила створення медитацій під запит клієнта та з врахуванням його індивідуальних особливостей.

Тема 6. Гармонізація емоційного стану за допомогою медитації

План

1. Медитація як техніка роботи із зміненим станом свідомості
2. Принципи та задачі застосування медитації при ПТСР.
3. Навички проведення медитації та умови її ефективності.

Література

1. Джудіт Герман. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань в сім'ї до політичного терору. Львів, 2015. 416 с.
2. Колк Бессел Тело помнит все / К.: Форс Україна, 2022.- 464 с.
3. Крайнюк В.М. Психологія стресостійкості особистості. К.: Ніка-Центр, 2007. 431 с.

Медитація - це низка кроків, спрямованих на підвищення усвідомленості, зосередженості та відчуття спокою, що робить її цінним психотерапевтичним методом. Вона може дати людям можливість краще контролювати свій розум та емоції, викликані ПТСР.

Медитація – це потужний засіб для зняття і управління стресом і звичка, яка допоможе знайти душевний спокій.

Медитацію широко рекомендують як оздоровчу практику – і не дарма.

Вона може допомогти:

- ✓ впоратися зі стресом,
- ✓ полегшити головний біль,
- ✓ при симптомах занепокоєння і депресії,
- ✓ поліпшити самосвідомість,
- ✓ відчувати більше співчуття до себе та інших,
- ✓ поліпшити уважність.

Основні принципи медитування.

Зосередженість: потрібно концентруватися на чомусь одному ззовні або на відчутті всередині. Це робиться для того, щоб заспокоїтися – гострі відчуття й емоції повинні відступити.

Перебування в сьогодні: замість того, щоб зосереджуватися на минулому або майбутньому, медитативні практики передбачають зосередження на теперішньому.

Це вимагає практики, оскільки багато хто з нас проживає більшу частину свого життя, думаючи про майбутнє або про минуле.

Змінений стан свідомості: з часом медитація може привести до зміненого рівня свідомості, такого собі трансу, який не є станом сну, але і не зовсім звичайним станом неспанья.

Термінологічний словник

Медитація, нервово-психічна напруга, гармонізація емоційного стану, змінений стан свідомості, недерективний гіпноз.

Питання для самоперевірки

1. Поясніть причини та механізми виникнення зміненого стану свідомості .
2. Опишіть механізми дії медитативних технік на мозок людини та функціонування її організму
3. Назвіть основні принципи створення медитації при роботі з психотравмою.
4. Визначте важливі якості медитатора та його навички, необхідні для ефективної роботи.